

Khall 17.06.2025 § 132
20/10.02.00/2024

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Marianne Ojala, 0400 855 434,
marianne.ojala@vaala.fi

Pohjois-Pohjanmaan liitto käynnisti syksyllä 2021 energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVAN laatimisen maakunnan alueelle. VaiHEMAAKUNTAKAAVA on nyt valmistunut, ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan kokouksessaan 27.5.2025 § 5.

Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaa edistetään alueidenkäyttölain (ennen MRL) mahdollistamana vaiheittain. VaiHEMAAKUNTAKAAVAN aloittamisen yhteydessä on määritelty teemat, joita kyseinen kaava koskee. Energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVASSA on keskitytty seuraaviin aihekokonaisuuksiin:

- aluerakenne ja saavutettavuus
- energiantuotanto, varastointi ja siirto
- liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet
- viherrakenne ja ekosysteemipalvelut
- energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun
- ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen maakuntakaavatasolla.

Energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVAN suurin yksittäinen kokonaisuus on tuulivoima ja siihen liittyvä energiansiirto.

VaiHEMAAKUNTAKAAVARATKAISUN pohjalle on laadittu laajoja, koko maakuntaa koskevia selvityksiä ja vaikutusten arviointia, kuten energiamurrokseen ja ilmastovaikutusten arviointiin keskittynyt EMMI-hanke, tuulivoimarakentamiseen liittyvä TUULI-hanke sekä luontoarvoja ja ekologista verkostoa suhteessa tuulivoimaan tutkinut Natura 2000 -riskiarviointi. Energiansiirron osalta merkittävien kaavakartalle tuotu kokonaisuus on maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilaa osoittava kaasuputken yhteystarvemerkinä, jonka tarkemman suunnittelun Gasgrid Finland on aloittanut.

Vaalan kunta on osallistunut vaiHEMAAKUNTAKAAVAPROSESSIIN lausuntomenettelyn kautta jokaisessa kaavoituksen vaiheessa. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liiton ja kunnan kesken on pidetty työpalaveri, jossa on keskusteltu kaavaratkaisusta ja sen vaikutuksista. Luonnosvaiheessa esitelty kaaava muuttui monilta osin kaavaehdotusvaiheeseen edettäessä; osa muutoksista johtuu selvitysten etenemisestä ja niiden asettamista rajoituksista, osittain muutoksiin ovat vaikuttaneet koko maakunnan alueelta annetut lausunnot ja mielipiteet.

Vaalan kunta on lausunnoissaan ottanut kantaa maakuntakaavan sisältöön kunnan näkökulmasta, painottaen niitä seikkoja, joilla on kuntaan suora vaikutus. Kunta on mm. esittänyt kaasuputken yhteystarvemerkin jatkamista sisämaan puolelle, jossa on jo kehittymässä kaasuputkea mahdollisesti hyödyntäviä hankkeita; näin yhteystarvemerkinä esittäisi paremmin maakunnallisen tahtotilan koko maakunnan kehittämisen suhteen. Lisäksi kunta on pitänyt esillä valtatie 22 kehittämistä.

- 400 Haarasuonkangas P
- 401 Haarasuonkangas E
- 373 Kiviselkä-Pitkäsuo
- 370 Naulakangas
- 369 Metsälammin kangas
- 405 Neittävänvaara (Siikalatvan ja Vaalan alueella; vain pieni osa merkinnän pohjoisosasta ulottuu Vaalan puolelle)

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavamääräyksissä on annettu yleisiä suunnittelumääräyksiä, joilla *osoitetaan koko maakuntakaavan aluetta koskevia alueidenkäytön periaatteita ja yleismääräyksiä, jotka ohjaavat tarkempaa suunnittelua*. Tuulivoimaloiden rakentamista koskevissa yleisissä suunnittelumääräyksissä on Oulujärveä koskeva lisäys, jonka mukaan *maisemallisesti herkillä Oulujärven ranta-alueella teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi*. Kyseinen yleismääräys koskee vain Vaalan kuntaa, joka on ainoa Oulujärven rannalla oleva kunta Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Maakuntavaltuuston tekemä hyväksymispäätös on kuntalain 140 §:n mukaan valituskelpoinen, eikä edellytä aikaisempaa asianosaisuutta kaavaprosessissa. Viimeinen muutoksenhakupäivä on keskiviikko 16.7.2025, muutosta hyväksymispäätökseen voi hakea Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle osoitetulla kunnallisvalituksella.

Samuli Leinonen, Reijo Virkkunen, Jenna Leinonen ja Ari Niskanen Poistuivat intressijääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.12-16.44. Esteelliset tai heidän lähiomaiset omistavat maata kyseisellä alueella.
Reijo Virkkunen ei palannut enää kokoukseen.

Juho Mehtälä liittyi varajäsenenä kokoukseen pykälän ajaksi 15.12-16.44.

Minna Kärkkäinen toimi pykälän ajan pöytäkirjanpitäjänä.

Muutettu päätösesitys: Kunnanhallitus valtuuttaa kaavoituspäällikön ja kunnanjohtajan hallintosäännön mukaisesti tekemään valituksen hallinto-oikeuteen Oulujärveä koskevasta erityismääräyksestä. Oulujärven ympärillä olevat kaavamääräykset tulivat olla saman kaltaiset.

Päätös Hyväksyttiin.